

Pressmeddelande 230423

Ny konsert - Bach och svensk barock med Lisa Rydberg och Gunnar Idenstam

Det blir premiär på den nya konserten i Gästrikland, i Torsåkers Kyrka fredagen 12 maj, därefter konserter i Sandviken 13 maj och Gävle 21 maj. Vid dessa tre konserter medverkar även förband, Folkteaterns Låtstuga med Görgen Antonsson och Sandvikens Spelmanslag, med musik från Gästrikland och Hälsingland från 1700-talet, musik som spelmanslag normalt inte brukar spela.

Succéprojektet Bach på svenska startades för cirka 20 år sedan. Nu har Lisa Rydberg och Gunnar Idenstam gått vidare. De har letat i svenska låtsamlingar från främst 1700-talet och hittat charmerande Polonaiser, Menuetter, Brudmarscher, Kontradanser och Gavotter som presenteras i den nya konserten under namnet Bach och svensk barock. Dessutom har nya stycken av Bach arrangerats, till exempel från de välkända Brandenburg konserten.

Inspelningar med exempel på låtar kommer att göras tillgängliga inom kort.

Statens Kulturråd har givit bidrag till det samlade projektet med 120 000 kronor och budgeten för hela projektet är 250 000 kronor.

Bakgrund

Succéprojektet Bach på svenska startades för cirka 20 år sedan med en konsert under Stockholm Early Music Festival. Sedan 2007 handlar det om över 150 konserttillfällen. Det har resulterat i två CD, en konsert under Veckans Konsert i Sveriges Television och konserter runt om i Europa, som till exempel vid Festspiele Sanssouci i Potsdam, Bach Biennalen i Leipzig, Radovlica Early Music Festival i Slovenien och Lahti Organ Festival.

Konsertprogrammet Bach på svenska har huvudsakligen baserats på musik efter Johann Sebastian Bach och ett urval av svensk folkmusik. Barockperioden var mellan 1600 och 1800 och den mest lysande musikern under perioden var just Johann Sebastian Bach

”I organisters tjänst i Sverige under 1700-talet ingick att vid bröllop och andra fester spela upp till dans tillsammans med bygdens spelmän och det är onekligen en kittlande tanke att dessa notkunniga musiker, ofta av utländsk härkomst, kanske, kanske någon gång lärde en svensk spelman en Menuett, en Bourrée eller en Courante från hemlandet, kanske till och med en från Johann Sebastians hand.... Och hur hade svenska spelmän då spelat Bach?”

Bach och svensk barock

1700-talet var en spännande tid i Europa. Musiker färdades fritt mellan länderna och tog med sig sitt lands danser till andra länder. I Sverige var flera musiker vid hovkapellet, stadsmusikanter, klockare / organister i städer på landsorten, av utländsk härkomst. Ett exempel var den franske violinisten och kompositören Pierre Verrier som i slutet av 1600-talet var verksam i Sverige i drottning Kristinas La Bande Francaise. Han komponerade flera danser som också finns nedtecknade i Gustav Blidströms samling av folklåtar från början av 1700-talet. Man undrar vem som var först: Var melodierna först "folklåtar" eller blev de det senare? Lisa och Gunnar har letat i den tidens låtsamlingar och hittade de mest förtjusande Polonaiser, Kontradanser, Menuetter och Gavotter som de kombinerar med nya danssatser av Bach. Vår svenska barockmusik gör sig utmärkt sida vid sida med Bachs musik. En intressant detalj är att en av låtarna i Sven Donats samling från slutet av 1700-talet är väldigt lik sången Käraste bröder av Bellman. Var den låten från början en folklig menuett? Troligen.

Lisa och Gunnar lokaliserade ett tiotal låtsamlingar i Sverige och Finland från 1700-talet när de startade arbetet för den nya konserten.

- Vår konsert Bach och svensk barock kommer att bli en ny konsertupplevelse för vår publik. Den har Bach på svenska som utgångspunkt, säger Lisa och Gunnar.

Förband

Folkteaterns Låtstuga med välkände Görgen Antonsson som ledare och Sandvikens spelmanslag med ledare riksspelman Urban Welén och Åsa Pettersson, har nu repeterat sina konsertprogram i några månader. Sandvikens Spelmanslag har valt låtar från 1700-talet ur låtsamlingar från Gästrikland. Låtstugan har valt låtar från Hälsingland. Detta är musik som spelmanslag normalt inte brukar spela.

- Den musik vi ska spela vid konserten är intressant, den har egen karaktär och pondus, jämfört med den musik vi brukar spela, säger riksspelman Urban Welén i Sandvikens Spelmanslag.

- En del av låtarna är av en annan karaktär än vi vanligtvis spelar. Man hör tydligt influenser från den klassiska musiken, säger Åsa Pettersson. Dansparen Ewa och Tommy Englund och Lars och Lena Jönsson visar danser.

- Vi har fått med oss några danspar som visar danser som passar till musik vi spelar, säger Åsa Pettersson.

Projekt Bach Baroque Folk / Bach och svensk barock

Statens Kulturråd beviljade 120 000 kronor i bidrag till projekt Bach Baroque Folk 2022. I bidragsansökan till Statens Kulturråd kallar vi projektet Bach Baroque Folk. När vi nu går ut och marknadsför projektet så använder vi namnet Bach och svensk barock.

Den preliminära budgetramen är 250 000 kronor.

Lokala bidragsgivare som Lars Bucans Kulturstiftelse, Gunvor Göranssons Kulturstiftelse, Gästriklandsfonden, Gävle kommun och Sandvikens kommun har hittills beviljat bidrag.

Projektägare är Arrangörsföreningen Folkmusikfest.

Målet med detta projekt är att Lisa Rydberg och Gunnar Idenstam ska få resurser för att utveckla och repetera in en helt ny konsert och framföra den inför publik vid ett antal konserter. Förbanden ska medverka med nya konserter med lokal musik från barockperioden, musik från lokala låtsamlingar i Gästrikland och Hälsingland.

Lisa Rydberg och Gunnar Idenstam samt förbanden har premiär på sina nya konsertprogram 12 maj i Torsåker, 13 maj i Sandviken och 21 maj i Gävle.

Inspelningar

Se video med Bach på svenska. Sök på "Bach på svenska".

Presentation

Lisa Rydberg - barockviolinist och Riksspelman - är den första någonsin som studerat kombinationen klassiskt och folkmusik på Musikhögskolan i Stockholm. Hennes bredd har lett till otaliga samarbeten inom olika genrer som pop, klassiskt och jazz. Hon turnerar flitigt i både Sverige och övriga Europa och är ena halvan av den hyllade duon LISAS. Därtill spelar hon regelbundet med artister som Sofia Karlsson och Lena Willemark och har även varit medlem i folkmusikgruppen Jul i folkton, turnerat med norske gitarristen Knut Reiersrud och som solist med stråkorkestern Trondheimsolistene. Lisa Rydberg har gett ut sju skivor i eget namn. Hon komponerar musik till egna och andras projekt och hennes stråkarrangemang kan höras på en rad pop-album. Hon har medverkat på inspelningar med artister som Nicolai Dunger, Sofie Livebrant, First Aid Kit, Ane Brun, Nina Persson och Ulf Lundell. År 1999 blev hon Riksspelman och har även erhållit Pekkös Gustafs medalj samt Diplom på barockviolin.

Konsertorganisten, kompositören och folkmusikern **Gunnar Idenstams** uppväxt präglades av krocken mellan 70-talets folkrock och symfonirock och den kyrkliga miljö som introducerade honom för orgeln

som instrument. Idag förenar han dessa influenser i sin musik, då han bygger broar mellan den franska katedralmusik traditionen och symfonisk rock och svensk folkmusik. För att hitta plattformen för den genrebreddande musik han gör och utövar idag gick han via Kungliga Musikhögskolan i Stockholm till Paris, där han skolades i den franska virtuosa traditionen under den legendariska Marie-Claire Alain. Han erhöll solistdiplom och högsta möjliga utmärkelser i både Sverige och Frankrike. 1984 vann han som hittills ende nordeuropé den prestigefyllda internationella tävlingen i improvisation "Grand Prix de Chartres". År 2012 tilldelas han Musikaliska Akademiens stora interpretpris för sitt förnyande av orgelkonsten. Priset delades ut av Hans Majestät Kung Carl den XVI Gustaf. I juni 2013 mottog han den kungliga medaljen Litteris et artibus för sina framstående insatser som musiker. Idenstam är ledamot av Kungliga Musikaliska akademien sedan maj 2013. Sedan 1986 är han verksam som internationell konsertorganist med framträdanden i Tyskland, Spanien, USA och andra länder.

Spelmanslaget Folkteaterns Låtstuga är ett av Sveriges bästa spelmannslag och Görgen Antonsson leder spelmannslaget sedan starten på 00-talet. Låtstugan har många aktiva medlemmar och enskilda spelmän reser från Uppsala, Falun och Hälsingland till Gävle varje tisdag för att repetera. Låtstugan framträder i många sammanhang och har även vunnit tävlingar.

Sandvikens Spelmanslag är ett av de bästa spelmannslagen i Gästrikland och laget har vuxit kraftigt sedan 2015, med många nya medlemmar och nya spelledare. Spelledare idag är fiolpedagog Åsa Pettersson och riksspelman Urban Welén.

Kontaktinfo

	tel	epost
Lisa Rydberg	073-2558832	lisarydberg@me.com
Gunnar Idenstam	070-9249861	mail@idenstam.org
Görgen Antonsson	070-9933063	gorgen@mac.com
Åsa Pettersson	070-5879061	
Urban Welén	070-3164569	urban.welen@icloud.com
Göte Andersson	070-5755400	ga@notisbolaget.com

Göte Andersson är projektledare i Arrangörsföreningen Folkmusikfest som är projektägare för Bach Barock Folk/Bach och svensk barock.